

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

1. Rationi convenit &c. Confirmat Confraternitatem septem Capitulorum initam à Capitulis Flandro-Belgicis, quod frequentius quam par esset ad Urbem Cameracensem pro litibus evocarentur: anno 1446.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](#)

A N N O
1446.

Marchionem, & alios Principes, & Praelatos tanquam devotis ipsius sedis non passuros medio tempore Romanam Ecclesiam remanere in suis iuribus spoliatam. Hanc autem concessionem ad eos, qui declarationi vel obedientie per suos Praelatos vel superiores nobis facta, aut infra sex menses facienda se opponerent, nullatenus extendi volumus, vel eis oportulari. Nos enim ex nunc iritum decernimus & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter conigerit attentari. Nulli ergo omnino homini licet hanc paginam nostrae Constitutionis, permissionis, concessionis & voluntatis infringere, vel ei aucto temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Rome apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Domini millesimo quadragesimo, quadragesimo sexto, Nonis Februarii, Pontificatus nostri anno sexto decimo.

A N N O
1447.

N I C O L A U S Q U I N T U S, P O N T I F E X C C X I I .

A N N O D O M I N I M C C C C X L V I I .

NICOLAUS prius Thomas dictus successit Eugenio IV. anno 1447. Fautor literarum, tria millia Librorum in Vaticanam Bibliothecam intulit. Fridericu IV. Imper. cum Eleonorâ Lusitanicâ coronavit. Magnificus in Græcos, Nobiles, Virgines egenas, literatos in primis, quos undique in aulam suam accivit. Obiit anno 1455. (*Magni Bullarii Romani hujus Edit. Luxemb. 1727. Tom. I. fol. 357. App.*)

I.
Ex Op. Di-
plom. Mirrei
Tom. 2. pag.
3264.

Confirmat Confraternitatem septem Capitulo-
rum initiam à Capitulis Flandro-Belgicis,
quod frequentius quam par ester ad Urbem
Cameracensem pro liibus evocarentur: an-
no 1446.

N I C O L A U S E P I S C O P U S,

Servus Servorum Dei, dilecto Filio Ar-
chidiacono Anuerensi in Ecclesia Ca-
meracensi, salutem & Apostolicam bene-
dictionem.

Ratione convenit, & congruit æquitati, ut ea, qua de Romani Pontificis gratia processerunt licet ejus superveniente obitu Apo-
stoliæ super illis litteræ confecta non fuerint, sive consequantur effectum.
Dudum siquidem pro parte Filiorum di-
lectorum S. Gudilæ Bruxelleagis, S. Ru-
moldi Mechliniensis, S. Petri Turnothensis,
B. Marie Teneraudensis, & S. Gaugerici
Halterensis Cameracensis Dioecesis, Ecclesi-
rum Decanorum, Capitulorum, singulorumque Canonicorum, & personarum earumdem Ecclesiarum felicis recordationis Eugenio Papa quarto Prædecessori nostro, exposito.
Quod olim ipsi considerantes, quod per-
sonæ, & subditæ Ecclesiarum prædictarum tam per Vicarios, Officiales, & servitores

Episcoporum Cameracensem pro tempore existentium, quam alias diversas personas quandoque præter, & contra æquitatis, & justitiae tramitem non nunquam verò pro minima re sapientiæ gravati fuerant, & in dies gravabantur, ac molestabantur.

Formidantesque, & ex præteritis quæ futu-
rum certitudinem, & cautelam præstat, colligentes ipsos per eodem Vicarios, Officiales, & servitores in iuribus, & libertatibus Ecclesiasticis ac aliæ successu temporis plus gravari, perturbari, & inquietari posse.

Ac etiam attendentes, quod multorum ex personis, & subditis prædictis ad defendendum se super motis eis pro tempore questionibus, ad prosequendum causas desuper facultates minimè suscepserent.

Ad obviandumque inconvenientiis, & dis-
pendiis, quæ propter eà plerumque provenie-
rant, nec non etiam succurrentum personis, & subditis eisdem in subditis pro tempore contra eos dissensionum, questionumque materiis, ac aliæ ad manutendum, & conservandum jura, privilegia, & libertates Ecclesiarum, & personarum hujusmodi, quamquam honestam, & rationi, ac æqui-
tati conformam, amicitiam quoque, & tranquillitatem productivam inter se fecerant confraternitatem, sive societatem.

Ac inter alia matura deliberatione prævia ordinaverant, quod ipsi Decani, Canonici, & Capitula scilicet, ac quocunque corum subditos, nec non jura, privilegia, & lib-
ertates hujusmodi per viam iustitiae & æquitatis contra quoscumque tuerentur, & de-
fenderent.

Quodque si quis ex eis ac subditis præ-
dictis allereret se per quempiam gravatum,
sive oppressum, vel se gravari, aut oppri-
mi posse verosimiliter, hujusmodi gravami-
nis, sive oppressionis casum, & modum
suo Capitulo seriatim, & ad longum, à veri-
tate nullatenus deviando exponeret, & ex-
tunc si Capitulum hujusmodi ipsum casum
in præjudicium, dispendium, & lesionem
jurium, privilegiorum, & libertatum Eccle-
sia, ubi dictum Capitulum foret, cedere,
aut redundare reperire, hujusmodi casum,
& modum singulis aliis Capitulis præfatis,
& singularibus ex illis personis transmittere,
& insinuare teneretur.

Et desuper Decani, Canonici, & singu-
lares personæ Capitulorum eorumdem, suas,
utrum casus ipse justus, & æquitati confor-
mis, & per consequens defendendus foret,
aut ne, opiniones, & moribus scribere, &
super hoc avisare, ac ex tunc singuli eo-
rumdem casum prædictum, si ut præmititur
justus fore, & defendendus videretur,
communibus sumptibus, et expensis defen-
dere tenerentur.

Si verò taliter gravatus, & oppressus sum
Capitulum hujusmodi male, & sinistrè infor-
maße reperiretur, factas per ipsa Capitula
propter eā, & exinde necessariò faciendas
expensas, & interesse, quoad hoc, si sol-
vendo est, solveret, alioquin juxta casus hu-
jusmodi exigentiam puniretur, & corrige-
re taliter, quod aliis cederet in exem-
plum.

Non nulla quoque alia salubritas, & honesta,
ac commune bonum contingentia fecerant,
& ordinaverant, prout in contentis desuper
confessis litteris sive Instrumentis publicis
dicebantur contineri; ac sub juncto Prædeces-
sori prædicto, quod frateritas, sive socie-
tas hujusmodi per quam plures notabiles,

A N N O
1446.

ANNO
1446.

& peritos commendata, & laudata fuerat, ac in præjudicium, vel dispendium sive læsiōnem Juris, ac jurisdictionis ordinarii loci, vel cuiusvis alterius nullatenus processerat, ipsique Decanus, Canonici, Capitula, & persona ordinario prædicto, aliique suis superioribus in omnibus, in quibus tenentur, se obtemperatores offerant, & obedire, & semper parati existent.

Ac pro parte Decanorum, Capitulorum, Canonicotum, & Personarum eidem prædecessori supplicatio, ut confraterniti, sive sociati, nec non per ipsos Decanum, Capitula, & Canonicos circa conservationem Jurium, privilegiorum, & libertatum Ecclesiarum, ac aliorum præmissorum factis, & ordinatis hujusmodi, ac in dictis litteris, sive instrumentis contentis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolica Confirmationis adjicere dignaretur.

Præfatus Prædecessor hujusmodi supplicationibus inclinatus, voluit, & concessit, videlet decimo Kalendas Martii Pontificatus sui Anno sexto decimo, certo dari Judicii in mandatis, ut si erat ita, circa confraternitatem, sive societatem hujusmodi, & pro illius conservatione facta, & ordinata, nec non prout illas continebant, omnia, & singula in dictis litteris, sive instrumentis contenta auctoritate Apostolica approbaret, & confirmaret.

Ne autem Decani, Capitula, Canonici, & persona prædicti, voluntatis, & Prædecessoris concessionis hujusmodi pro eo quod super illis litterae hujusmodi prædecessoris, ejus superveniente obitu confecta non fuerunt, frustratur effectu, volentes, & eadem auctoritate decernentes, quod voluntas prædecessoris, & concessio prædictæ suum à dicta die decimo Kalendas Martii fortantur effectum, ac si super eis præfati Prædecessoris litteræ sub ipsius diei data confectæ fuissent. Quodque præsentes litteræ ad probandum plene voluntatem Prædecessoris, & concessionem hujusmodi ubi sufficient, nec ad id probationis alterius administrum requiratur, discretioni tuae per Apostolica scripta mandamus, quatenus si confraternitatem, sive societatem prædictam justam, & rationabilem, nec non premissa veritate nisi compereris, super quo tuam conscientiam oneramus omnia, & singula per Decanos Capitula, & Canonicos supra dictos circa confraternitatem, sive societatem hujusmodi, ut illa vigeat, & conservetur, facta, & ordinata, nee non quæcumque in ipsis litteris, sive instrumentis contenta, & quæcumque inde sequita, auctoritate nostra ratifices, approbes pariter, & confimes, supplendo omnes defectus, si qui forsitan intervererint in eisdem, non obstantibus quibuscumque Apostolicis, ac provincialibus, & synodalibus editiis generalibus, vel specialibus constitutionibus, ceterisque contrariais quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominice millesimo quadragesimo quadragesimo sexto, quarto decimo Kalendas Aprilis Pontificatus nostri anno octavo.

Amedeum omni Dominio Sabaudiae privatum, atque illud ad Regem Franciæ devolutum declarat. Deinde fideles hortatur quod sumant arma in Amedeum, ejusque sequaces: Anno 1447.

NICOLAUS EPISCOPUS,
Servus Servorum Dei, ad futuram rei memoriam.

Quam sit plena periculis & horrenda schismaticorum immanitas, qui vineam Domini Sabaoth, & inconsutilem Christi vestem dividere satangunt & turbare nituntur, animarum illorum perditio docet, qui non veri baptismatis fonte renati, aliaque suscipientes nulliter sacramenta, viam universæ carnis ingressi in terrum barathrum dilabuntur. Contra quos licet per felicis recordationis Eugenium Papam IV. Prædecessorem nostrum, sacrasque & oecumenicas Ferratiensem, Florentinam, & Lateranensem synodos plurimi processus tam generales quam speciales habiti fuerint, diversas penas & sententias continent, quas in suo robore volumus permanere, & habere præsentibus pro expressis: Ex pastoralis tamen sollicitudinis cura, quam habere erga gregem dominicum perurgemur, ad iniquitatis alumnū Amedeum olim Sabaudia Ducem, ejusque fautores adhaerentes, complices & sequaces ne ipsorum invalescere malitia furor hujus tempestatis invaleat, & ad similiā animos aliorum inducat; præsertim in Regno Franciæ, cui vicina Sabaudia est, & proxima, & à quo illius Regum opera infinita bona Catholice fidei, omniq[ue] Christiano populo continuatis temporibus provenierunt, oculos congrua animadversione convertimus, ut hujusmodi pravorum nequitii, quantum cum Deo possumus opportunis remedis occurramus. Consideratione igitur præmissorum diligenter cum Fratribus nostris deliberatione præhabita, ad ipsorum Amedei fautorum, adhaerentium, complicum, & sequacium proterviam extirpandam carissimum in Christo filium nostrum Carolum Francorum Regem illustrem, quem post progenitores suos Franciæ Reges, qui ut exacti temporis antiquitas fidelis insinuat Romanam Ecclesiam multipliciter extulerunt, propugnato rem præcipuum & paratum semper invenit auctoritate Apostolica præsentium tenore vocamus, eique Ducatum Sabaudia omneque ipsius Amedei notori schismatici, heretici excommunicati, & anathematizati terram, ac ejus fautorum, adhaerentium, complicum, & sequacium, bona diversimodè hacenus confiscata donamus firma spe fiduciaque tenentes, quod populi, Ducatus, & terræ hujusmodi ad ovile domini, ipsius Regis potentia reducentur, & per se vel dilectum filium Ludovicum Delphinum Viennensem primogenitum suum, assumptio Crucis signaculo contra præfatos Amedeum & sequaces viriliter se accinget, & triumphum obtentum de hujusmodi nefandis hostibus reportabit. Et ut tam salubre negotium in manu forti & robusta procedat, omnes Christi fideles ad hoc fidei exercitium fultate non solum piis exhortationibus, sed etiam superabundantibus gratiis invocamus. Et ut universi, & singuli eò libentius & animosius ad id curvant, quo spiritualia dona, quæ temporalibus præferuntur, perciperint potiora. Nos de omnipotenti Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli apostolorum ejus auctoritate confisi omnibus qui cum Rege aut Delphino præfato contra Amedeum & sequaces eosdem in propriis personis, propriisque expensis procecerint, ple-

ANNO

1447.

I I.
Ex Cod.
Leibnitii
Tom. I. pag.
378.